

ESITYSLISTA

Piraattipuolue r.p.

Yhdistyksen ylimääräinen kokous

Aika: 15.11.2009 kello 12.00

Paikka: Turun pääkirjaston tapahtumasali Studio, Linnankatu 2, 20100 Turku

1. Kokouksen avaus

2. Kokouksen järjestäytyminen

2.1. Kokouksen puheenjohtaja

2.2. Kokouksen sihteeri

2.3. Kokouksen pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

4. Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

5. Katsaus puolueen toimintaan ja ajankohtaisiin asioihin

6. Puolueen sääntöjen muuttaminen

LIITE 1: Esitys sääntömuutoksiksi

LIITE 2: Sääntömuutosesitysten perusteluja

7. Toimintasuunnitelma vuodelle 2010

LIITE 3: Esitys toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2010

8. Tulo- ja menoarvio vuodelle 2010

LIITE 4: Esitys tulo- ja menoarvioksi vuodelle 2010

9. Puolueohjelman muuttaminen

LIITE 5: Esitys puolueohjelman muutoksiksi

LIITE 6: Esitys puolueohjelman lyhennelmän muutoksiksi

10. Vaaleihin valmistautuminen ja vaaliohjelma

LIITE 7: Esitys vaaliohjelman valmistelun aloittamisesta

11. Kokousaloitteiden käsitteleminen

LIITE 8: Ohjeet kokousaloitteiden laatimiseen

12. Muut esille tulevat asiat

13. Kokouksen päättäminen

Hallituksen esitys Piraattipuolueen sääntömuutoksiksi

Sininen = Tekstiä ehdotetaan muutettavaksi tai siirrettäväksi toiseen paikkaan.

Punainen = Tekstiä ehdotetaan poistettavaksi.

Vihreä = Tekstiä ehdotetaan lisättäväksi.

Nykyinen	Muutosehdotus
<p>1 § Yhdistyksen nimi ja kotipaikka Yhdistyksen nimi on Piraattipuolue ry ja sen kotipaikka on Sysmä, toimialueena koko Suomi.</p> <p>Puolueen kieliä ovat suomi ja ruotsi, pöytäkirja kieli on kuitenkin suomi.</p>	<p>1 § Yhdistyksen nimi ja kotipaikka Yhdistyksen nimi on Piraattipuolue r.p., ruotsiksi Piratpartiet r.p. ja sen kotipaikka on Sysmä, toimialueena koko Suomi.</p> <p>Puolueen kieliä ovat suomi ja ruotsi, pöytäkirjakieli on kuitenkin suomi.</p>
<p>2 § Tarkoitus ja toiminnan laatu Yhdistyksen tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin olemalla mukana päätöksenteossa ja lakiuudistusten kautta. Tavoitteidemme saavuttamiseksi pyrimme asettamaan ehdokkaita europarlamentti-, eduskunta- ja kunnallisvaaleihin sekä presidentinvaaliin.</p> <p>Puolue vaatii yksilön sähköisten oikeuksien turvaamista, erityisesti yksityisyydensuojan ja kuluttajansuojan kohentamista vastaamaan nykypäivän tarvetta.</p> <p>Yhdistys toimii poliittisesti aktiivina yhdistyksenä, myöhemmin puolueena, joka ajaa teknologian tuomien mahdollisuuksien esilletuontia, vastuiden painotusta, sekä ongelmakohtien huomioimista ja korjausta.</p> <p>Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys:</p> <ul style="list-style-type: none"> * - harjoittaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa * - kerää ja välittää tietoa * - tekee aloitteita ja kannanottoja * - järjestää keskustelua ajamista aiheista * - järjestää valistusta eri tahoille, sekä valistustapahtumia 	<p>2 § Tarkoitus ja toiminnan laatu Puolueen tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin olemalla mukana päätöksenteossa ja lakiuudistusten kautta. Tavoitteidensa saavuttamiseksi puolue pyrkii asettamaan ehdokkaita europarlamentti-, eduskunta- ja kunnallisvaaleihin sekä presidentinvaaliin.</p> <p>Puolue vaatii yksilön oikeuksien turvaamista erityisesti yksityisyyden suojan ja sananvapauden osalta ja sähköisen kuluttajansuojan parantamista. Puolue vaatii kulttuurin ja tiedon vapauden, sekä päätöksenteon avoimuuden ja demokraattisuuden lisäämistä. Puolue ajaa teknologian tuomien mahdollisuuksien esilletuontia, vastuiden painotusta, sekä ongelmakohtien huomioimista ja korjausta.</p> <p>Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa 2. tekee aloitteita ja kannanottoja 3. osallistuu julkiseen keskusteluun tavoitteidensa edistämiseksi 4. järjestää tapahtumia ja poliittista kansalaistoimintaa.

Toimintansa tukemiseksi **yhdistys** voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, kerätä jäsenmaksuja, ostaa, omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista kiinteää omaisuutta sekä asianomaisella luvalla järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa kahvila- ja ravintolaliikettä samoin kuin alaansa liittyvää julkaisutoimintaa.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton hankkiminen puolueen jäsenille.

6 § Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu valitut puheenjohtaja ja 2-20 muuta varsinaista jäsentä sekä **2-6** varajäsentä.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana, hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä voi toimia ainoastaan yhdistyksen äänioikeutettu jäsen.

Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Hallituksen jäsen tai koko hallitus voidaan yhdistyksen kokouksessa äänestää vaihdettavaksi myös ennen toimikauden loppumista.

Hallitus **valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä** ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan **sihteerin, rahastonhoitajan** ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äännten enemmistöllä. Äännten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

7 § Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja kumpikin yksin ja **sihteerin ja rahastonhoitajan** kaksi yhdessä.

Toimintansa tukemiseksi **puolue** voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, kerätä jäsenmaksuja, ostaa, omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista kiinteää omaisuutta sekä asianomaisella luvalla järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa kahvila- ja ravintolaliikettä samoin kuin alaansa liittyvää julkaisutoimintaa.

Puolueen tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton hankkiminen puolueen jäsenille.

6 § Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa **puoluehallitus**, johon kuuluu valitut puheenjohtaja, **1-3 varapuheenjohtajaa** ja 2-20 muuta varsinaista jäsentä sekä **0-10** varajäsentä.

Hallituksen puheenjohtajana, **varapuheenjohtajana**, hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä voi toimia ainoastaan yhdistyksen äänioikeutettu jäsen.

Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta. **Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai muu jäsen tai koko hallitus voidaan yhdistyksen kokouksessa vaihtaa tai hallitusta täydentää uusilla jäsenillä myös kesken toimikauden meneillään olevan toimikauden loppuajaksi.**

Hallitus ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan **puoluesihteerin, taloudenhoitajan** ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu, **kun hallitus niin päättää, taikka** puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äännten enemmistöllä. Äännten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

7 § Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja kumpikin yksin ja **puoluesihteerin ja taloudenhoitajan** kaksi yhdessä.

9 § Yhdistyksen kokoukset

Yhdistys pitää vuosittain yhden varsinaisen kokouksen.

Yhdistyksen varsinainen kokous pidetään maaliskuu-kesäkuussa hallituksen määräämänä päivänä.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin päättää, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kymmenestä (1/10) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Kokous on pidettävä kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty hallitukselle.

Oikeus aloitteen tekemiseen kokoukseen on kaikilla jäsenillä, mutta aloitteen on saatava ainakin kymmenen muun jäsenen tuki. Tuki ei edellytä äänestämään asian puolesta.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella varsinaisena jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä yksi ääni, varsinaisena jäsenenä olevalla yhdistyksellä tai kannatusjäsenellä ei ole äänioikeutta.

Yhdistyksen kokouksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

11 § Kokoukset

Yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus
2. valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi äänenlaskijaa
3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto
6. päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille

9 § Yhdistyksen kokoukset

Yhdistys pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta.

Kevätkokous pidetään helmi-kesäkuussa ja syyskokous syys-marraskuussa hallituksen määräämänä päivänä.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin päättää, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kolmestakymmenestä (1/30) yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Kokous on pidettävä kolmenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty hallitukselle.

Oikeus aloitteen tekemiseen kokoukseen on kaikilla jäsenillä, mutta aloitteen on saatava ainakin kymmenen muun jäsenen tuki. Tuki ei edellytä äänestämään asian puolesta.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella varsinaisena jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä yksi ääni, varsinaisena jäsenenä olevalla yhdistyksellä tai kannatusjäsenellä ei ole äänioikeutta.

Yhdistyksen kokouksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

11 § Kokouksissa käsiteltävät asiat

Yhdistyksen kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus
2. valitaan kokoukselle 1-3 puheenjohtajaa, 1-3 sihteerä, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittava määrä äänenlaskijoita
3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto
6. päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille vastuuvollisille

7. vahvistetaan toimintasuunnitelma, sekä tulo- ja menoarvio seuraavalle kalenterivuodelle

8. valitaan joka toinen vuosi tässä järjestyksessä:

- hallituksen puheenjohtaja
- hallituksen jäsenet
- hallituksen varajäsenet

9. valitaan yksi tai kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö.

10. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

7. valitaan joka toinen vuosi tässä järjestyksessä:

- hallituksen puheenjohtaja
- 1-3 hallituksen varapuheenjohtajaa
- hallituksen muut varsinaiset jäsenet
- hallituksen varajäsenet

8. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Yhdistyksen syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus

2. valitaan kokoukselle 1-3 puheenjohtajaa, 1-3 sihteeriä, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittava määrä äänenlaskijoita

3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

4. hyväksytään kokouksen työjärjestys

5. vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle

6. valitaan yksi tai kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö

7. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

14 § Ehdokkaiden asettaminen eduskuntavaaleihin

Piiriyhdistys tekee hallitukselle esityksen omassa vaalipiirissään asetettavista ehdokkaista. Esityksen tulee perustua piiriyhdistyksen sisäisen jäsenäänestyksen tulokseen tai piiriyhdistyksen kokouksen päätökseen. Hallitus tekee päätöksen ehdokkaiden asettamisesta eduskuntavaaleihin. Hallituksen päätöksen tulee noudattaa piiriyhdistyksen esitystä. Hallitus voi kuitenkin päättää asettaa vaalipiiriin enemmän ehdokkaita kuin piiriyhdistys on esittänyt. Kuitenkin vähintään 1/2 puolueen ehdokkaista vaalipiirissä on oltava piiriyhdistyksen esittämiä.

14 § Ehdokkaiden asettaminen eduskuntavaaleihin

Piiriyhdistys tekee hallitukselle esityksen omassa vaalipiirissään asetettavista ehdokkaista. Esityksen tulee perustua piiriyhdistyksen sisäisen jäsenäänestyksen tulokseen tai piiriyhdistyksen kokouksen päätökseen.

Hallitus tekee päätöksen ehdokkaiden asettamisesta eduskuntavaaleihin. Hallituksen päätöksen tulee noudattaa piiriyhdistyksen esitystä. Hallitus voi kuitenkin päättää asettaa vaalipiiriin enemmän ehdokkaita kuin piiriyhdistys on esittänyt. Kuitenkin vähintään 1/2 puolueen ehdokkaista vaalipiirissä on oltava piiriyhdistyksen esittämiä.

Hallitus voi erittäin painavasta syystä poiketa kunkin piiriyhdistyksen esityksestä enintään kahden ehdokkaan osalta. Ennen tällaisen päätöksen tekemistä on piiriyhdistykselle ja asianosaisille henkilöille varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

15 § Ehdokkaiden asettaminen europarlamenttivaaleihin

Puolueen ehdokkaat europarlamenttivaaleissa valitaan jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestystä ei kuitenkaan järjestetä, jos siihen nimettyjen ehdokkaiden määrä on enintään se, mitä puolueella on oikeus asettaa ehdokkaita europarlamenttivaalissa. Tällöin puoluekokous asettaa puolueen ehdokkaiksi europarlamenttivaaleissa kaikki jäsenäänestykseen nimetyt henkilöt.

15 § Ehdokkaiden asettaminen europarlamenttivaaleihin

Puolueen ehdokkaat europarlamenttivaaleissa valitaan jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestystä ei kuitenkaan järjestetä, jos siihen nimettyjen ehdokkaiden määrä on enintään se, mitä puolueella on oikeus asettaa ehdokkaita europarlamenttivaalissa. Tällöin puoluekokous asettaa puolueen ehdokkaiksi europarlamenttivaaleissa kaikki jäsenäänestykseen nimetyt henkilöt.

Kokous voi erittäin painavasta syystä poiketa jäsenäänestykseen nimettyjen ehdokkaiden valitsemisesta enintään kahden ehdokkaan osalta. Ennen tällaisen päätöksen tekemistä on asianosaisille henkilöille varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

17 § Jäsenäänestyksen toteuttaminen

Jäsenäänestys toteutetaan postiäänestyksenä tai erillisissä äänestystilaisuuksissa noudattaen 20 §:ssä kuvattua suhteellista vaalitapaa. Jäsenäänestyksen tulokseen ei lueta henkilöä, jota vaalikelpoisuuden menettämisen, kieltäytymisen tai muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi. Muilta osin jäsenäänestyksessä menetellään [puoluehallituksen](#) hyväksymän vaalijärjestyksen mukaisesti.

17 § Jäsenäänestyksen toteuttaminen

Jäsenäänestys toteutetaan postiäänestyksenä tai erillisissä äänestystilaisuuksissa noudattaen 20 §:ssä kuvattua suhteellista vaalitapaa. Jäsenäänestyksen tulokseen ei lueta henkilöä, jota vaalikelpoisuuden menettämisen, kieltäytymisen tai muun sellaisen syyn vuoksi ei voida asettaa ehdokkaaksi. Muilta osin jäsenäänestyksessä menetellään [yhdistyksen kokouksen](#) hyväksymän vaalijärjestyksen mukaisesti.

21 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolmen neljäosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Poikkeuksena vaaditulle kolme neljäosan äänenemmistölle, ensimmäisessä yhdistyksen rekisteröinnin jälkeisessä yhdistyksen kokouksessa riittää sääntöjen muuttamiseen yksinkertainen äänenemmistö.

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

21 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolmen neljäosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

Sääntömuutosesitysten perusteluja

Tässä on mainittu vain olennaisimmat muutokset, tarkat sääntömuutosesitykset löytyvät liitteestä 1.

1 § Yhdistyksen nimi ja kotipaikka

Ruotsinkielinen nimi: Piratpartiet. Ruotsinkielistä nimeä on jo epävirallisesti käytetty puolueen verkkosivuilla.

2 § Tarkoitus ja toiminnan laatu

Kielellisiä parannuksia. "Yksilön sähköiset oikeudet" muutettaisiin muotoon "yksilön oikeudet". Nykyisessä 2 §:ssä ei mainita lainkaan tekijänoikeuksia, eikä päätöksenteon avoimuuden ja demokraattisuuden lisäämistä. Muutoksen myötä nämä tavoitteet lisättäisiin yhdistyksen tarkoitukseen.

6 § Hallitus

Hallituksen nimen muuttaminen: "hallitus" muuttuisi muotoon "puoluehallitus". Puoluekokous valitsisi puheenjohtajan lisäksi erikseen 1–3 varapuheenjohtajaa. Tällä hetkellä hallitus valitsee yhden varapuheenjohtajan keskuudestaan. Perusteena demokraattisuuden lisääminen: varapuheenjohtajalla on puheenjohtajan estyneenä ollessa samat oikeudet kuin puheenjohtajalla, joten valintatavan olisi loogista olla sama. Tavoitteena olisi tehokkaasti toimiva puheenjohtajisto, jossa käytännössä 3–4 henkilöä olisi jakamassa keskenään puheenjohtajan tehtäviä.

Varajäsenten määrään tulisi lisää jousto: voitaisiin valita nykyisen 2–6 sijasta 0–10 varajäsentä.

Nykyisten sääntöjen mukaan hallituksen kokoonpano voidaan vaihtaa kesken toimikauden. Muutoksessa selkeytettäisiin sitä, että valinta tapahtuisi tällöin nimenomaan keskeneräisen kauden loppuajaksi. Uutena lisäyksenä hallitusta voitaisiin myös täydentää uusilla jäsenillä kesken toimikauden, eli ottaa hallitukseen lisää jäseniä.

9 § Yhdistyksen kokoukset

Siirryttäisiin yhdestä vuosittaisesta kokouksesta kahden kokouksen käytäntöön: helmi-kesäkuussa pidettäisiin kevätkokous ja syys-marraskuussa syyskokous. Tämä on perusteltua, koska nykyisten sääntöjen mukaan keväällä pidettävän vuosikokouksen pitäisi hyväksyä toimintasuunnitelma ja tulo- ja menoarvio jo seuraavalle vuodelle, mikä on käytännössä osoittautunut mahdottomaksi. Toisaalta ei ole tarkoituksenmukaista sekään, että esimerkiksi kesäkuussa pidettävä kokous hyväksyisi toimintasuunnitelman ja tulo- ja menoarvion samalle vuodelle, jota on jo melkein puolet kulunut siinä vaiheessa.

Ylimääräinen kokous voitaisiin pitää, kun 1/30 äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii (nykyisin 1/10). Tämä varmistaisi sen, että ylimääräisen kokouksen koollekutsuminen pysyy jäsenmäärän kasvaessa todellisena vaihtoehtona jäsenille esimerkiksi tilanteessa, jossa hallitusta kohtaan vallitsisi vahva epäluottamus.

11 § Kokouksissa käsiteltävät asiat

Pykälän otsikko muuttuisi muodosta "Kokoukset" muotoon "Kokouksissa käsiteltävät asiat", jottei otsikko olisi liian samanlainen 9 §:n (Yhdistyksen kokoukset) kanssa.

Kevätkokouksessa käsiteltäisiin tilinpäätös ja toimintakertomus ja päätettäisiin niiden pohjalta vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle. Kevätkokouksessa valittaisiin joka toinen vuosi

erikseen puheenjohtaja, 1–3 varapuheenjohtajaa, muut hallituksen varsinaiset jäsenet ja hallituksen varajäsenet.

Syyskokouksessa käsiteltäisiin toimintasuunnitelma ja tulo- ja menoarvio seuraavalle vuodelle ja valittaisiin tilintarkastusyhteisö.

Kokouksissa voitaisiin valita nykyisen yhden puheenjohtajan ja yhden sihteerin sijaan 1–3 puheenjohtajaa ja 1–3 sihteeriä. Nykyisen kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijan sijaan valittaisiin kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittava määrä ääntenlaskijoita. Nämä joustovarot olisivat siltä varalta, että kokoukset sattuisivat paisumaan osanottajamäärältään tai käsiteltävien asioiden määrältä hyvin suuriksi.

14 § Ehdokkaiden asettaminen eduskuntavaaleihin

Puoluehallitus voisi tehdessään päätöksen ehdokasasettelusta eduskuntavaaleihin poiketa piiriyhdistyksen tekemästä ehdotuksesta enintään kahden ehdokkaan osalta. Nykyisten sääntöjen mukaan hallitus voi lisätä ehdokkaita, kuitenkin niin, että vähintään 1/2 ehdokkaista on oltava piiriyhdistyksen esittämiä. Muutoksen myötä hallitus voisi myös poistaa tai vaihtaa kaksi henkilöä piiriyhdistyksen tekemästä esityksestä "erittäin painavista syistä". Näitä syitä voisivat lähinnä olla esimerkiksi ehdokkaaksi esitetyn henkilön vakava yhtäkkinen sairastuminen, halukkuus luopua ehdokkuudesta tai häneen kohdistuva huomattava epäluottamus. Hallituksen tulisi kuulla piiriyhdistystä ja asianomaista henkilöä ennen tällaisen päätöksen tekemistä.

15 § Ehdokkaiden asettaminen europarlamenttivaaleihin

Mikäli eurovaalien ehdokasasettelussa ei järjestetä jäsenäänestystä, eli jos jäsenäänestykseen nimettyjen ehdokkaiden määrä on enintään se, mitä puolueella on oikeus asettaa ehdokkaita europarlamenttivaaleissa, puoluekokous asettaa jäsenäänestykseen nimetyt henkilöt ehdokkaiksi. Muutoksen myötä puoluekokous voisi erittäin painavasta syystä poistaa tai vaihtaa jäsenäänestykseen nimetyistä henkilöistä enintään kaksi. Näitä syitä voisivat lähinnä olla esimerkiksi ehdokkaaksi esitetyn henkilön vakava yhtäkkinen sairastuminen, halukkuus luopua ehdokkuudesta tai häneen kohdistuva huomattava epäluottamus. Kokouksen tulisi kuulla asianomaista henkilöä ennen tällaisen päätöksen tekemistä.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2010

Piraattipuolue r.p.

Toimintakausi 1.1.–31.12.2010

1. Yleistä

Piraattipuolue r.p. on 13.3.2008 perustettu puolue, joka pyrkii vaikuttamaan valtiollisiin asioihin olemalla mukana päätöksenteossa ja lakiuudistusten kautta. Puolue vaatii yksilön oikeuksien turvaamista erityisesti yksityisyyden suojan ja sananvapauden osalta ja sähköisen kuluttajansuojan parantamista. Puolue vaatii kulttuurin ja tiedon vapauden, sekä päätöksenteon avoimuuden ja demokraattisuuden lisäämistä. Puolueen tavoittelee tekijänoikeusjärjestelmän radikaalia uudistamista, yksityisyyden ja sananvapauden turvaamista ja patenttijärjestelmän hyödyllisyyden uudelleenarviointia. Puolueen keskeisenä arvona on avoimuus raha-asioissa ja päätöksenteossa. Piraattipuolue on ollut puolurekisterissä 13.8.2009 lähtien. Piraattipuolueen toiminnassa vuonna 2010 on keskeistä valmistautuminen keväällä 2011 pidettäviin eduskuntavaaleihin.

2. Päätavoitteet

Piraattipuolueen päätavoitteita vuodelle 2010 ovat:

1. paikallistoiminta vaalikuntoon
2. riittävästi henkilöresursseja ja rahoitusta vaalikampanjaa varten
3. vaalikampanjan aloittaminen ja toteuttaminen hyvissä ajoin
4. yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja viranomaisten kanssa
5. kansalaistoiminnan järjestäminen
6. vilkas tiedotustoiminta erityisesti verkossa
7. tiiviin ja toimeliaan yhteisön luominen ja ylläpitäminen
8. aktiivinen, asiantunteva ja pikainen reagointi ajankohtaisiin lakihankkeisiin
9. jäsenmäärä kasvaa jatkuvasti.

2.1. Paikallistoiminta vaalikuntoon

Piiriyhdistysten perustamista jatketaan vuonna 2010 siten, että mahdollisimman moneen vaalipiiriin saadaan rekisteröity piiriyhdistys alkusyksyyn mennessä, jotta eduskuntavaalien ehdokasasettelu voitaisiin aloittaa riittävän ajoissa. Piiriyhdistykset alkavat mahdollisuuksien rajoissa ottaa vastaan ilmoittautumisia ehdokkaaksi heti keväällä pidettävän puoluekokouksen jälkeen ja hoitavat sääntöjensä puitteissa ehdokkaiden valinnan ja esittelyn puoluehallitukselle.

Tavoitteena on, että vuoden 2010 lopussa olisi saatavissa eduskuntavaaliehdokkaita seuraavasti:

- 1) yhteen vaalipiiriin täysi ehdokaslista
- 2) kolmeen vaalipiiriin vähintään puolikas ehdokaslista
- 3) kolmeen vaalipiiriin vähintään kaksi ehdokasta.

2.2. Vaalikampanjan henkilöresurssit ja rahoitus

Hallitus huolehtii aktiivien määrän lisäämisestä siten, että vuoden loppua lähestyessä puolueella on riittävät henkilöresurssit vaalikampanjan toteuttamiseen.

Hallitus laatii alkuvuodesta alustavan tulo- ja menokehysten vaalikampanjaa varten. Kehystä täydennetään myöhemmin varsinaisella vaalibudjetilla. Hallitus vastaa vaalikampanjoinnin varainkäytön huolellisesta ja kustannustehokkaasta suunnittelusta. Vaalikampanjoinnin yhteydessä toteutetaan mahdollisuus tiettyyn tarkoitukseen korvamerkittävien lahjoitusten antamiseen.

2.3. Vaalikampanjan aloittaminen ja toteuttaminen hyvissä ajoin

Piraattipuolueen vaalikampanja aloitetaan maaliskuussa pidettävän puoluekokouksen yhteydessä. Tällöin julkaistaan vaalisivut ja aloitetaan ehdokkaiden valintaprosessi.

Hallitus valitsee valtakunnallisen kampanjapäällikön ja piiriyhdistysten hallitukset kukin piirin kampanjapäällikön. Kampanjapäälliköt muodostavat kampanjatyöryhmän, joka kokoontuu säännöllisin väliajoin koordinoimaan kampanjan järjestämistä. Puoluehallitus vastaa valtakunnallisesta kampanjoinnista ja piiriyhdistykset kampanjoinnista toiminta-alueellaan.

Vuoden 2010 viimeisen neljänneksen aikana aloitetaan varsinaisen vaalimainonta ja lisätään vaalikampanjoihin liittyvää paikallistoimintaa. Mainos- ja tiedotusmateriaalit suunnitellaan riittävään ajoissa.

2.4. Yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja viranomaisten kanssa

Yhteistyötä kansalaisjärjestöjen ja viranomaisten kanssa lisätään. Kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön tarkoituksena on jakaa tietoa ja järjestää yhteisvoimin kansalaistoimintaa. Tavoitteena on olla jatkuvassa yhteistyössä kaikkien sellaisten poliittisten järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen kanssa, jotka ovat kiinnostuneita edistämään Piraattipuolueen tavoitteita tai osallistumaan Piraattipuolueen tavoitteiden ympärillä käytävään kansalaiskeskusteluun.

Yhteistyötä luovan työn tekijöitä ja kulttuurin tuottajia edustavien järjestöjen kanssa syvennetään. Yhteistyön tavoitteena on jakaa tietoa ja käydä monipuolista keskustelua tekijänoikeuksista.

Yhteistyötä viranomaisten kanssa pyritään lisäämään tarkoituksena vaikuttaa lainvalmisteluun riittävän varhaisessa vaiheessa. Käydään aktiivisesti viranomaisten järjestämissä keskustelu- ja muissa tilaisuuksissa, sovitaan tapaamisia ja jaetaan tietoa.

2.5. Kansalaistoiminnan järjestäminen

Piraattipuolue osallistuu ajankohtaisten lakihankkeiden ympärillä käytävään kansalaiskeskusteluun ja kansalaistoimintaan, kuten mielenosoituksiin, ja yhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa lisätään. Puolue osallistuu toimintavuoden aikana monenlaisiin jäsenistöä kiinnostaviin tietoyhteiskunta- ja kulttuuritapahtumiin.

2.6. Vilkas tiedotustoiminta erityisesti verkossa

Piraattipuolueen tiedotus- ja julkaisutoiminta tapahtuu myös vuonna 2010 ensisijaisesti verkossa. Keskeisimpiä verkkopalveluita ovat piraattipuolue.fi-sivusto, blogi, keskustelupalsta, wiki ja IRC. Lisäksi tiedotuskanavana toimivat säännöllisesti ilmestyvä jäsenlehti Purje, jota julkaistaan myös paperiversiona, sekä Piraattiradio. Toimintavuonna tavoitteena on myös lisätä audiovisuaalisen tiedotusmateriaalin määrää. Hallitus parantaa tiedotusta jäsenistölle.

2.7. Tiiviin ja toimeliaan yhteisön luominen ja ylläpitäminen

Piraattipuolueen IRC-kanavat ja keskustelupalsta ovat puolueen keskeisiä verkkoyhteisöjä. Vuonna 2010 lisätään näkyvyyttä sosiaalisilla verkkosivustoilla. Tavoitteena on, että internetin kautta on pikaisesti tavoitettavissa mahdollisimman suuri määrä ihmisiä, joista mahdollisimman suuri osa olisi myös valmis osallistumaan käytännön toimintaan ja toiminnan järjestämiseen. Aktiivijäsenten määrän kasvattamista varten aktiiveille suunnattuja tiedotuskanavia parannetaan.

2.8. Aktiivinen, asiantunteva ja pikainen reagointi ajankohtaisiin lakihankkeisiin

Tavoitteena on, että Piraattipuolue seuraa jatkuvasti meneillään olevia puolueen agendaan liittyviä lainsäädäntöhankkeita ja reagoi niihin riittävän varhaisessa vaiheessa. Reagoinnin on oltava asiantuntevaa ja aktiivista.

2.9. Jäsenmäärän jatkuva kasvu

Tavoitteena on, että puolueen jäsenmäärä kasvaa jatkuvasti koko toimintavuoden ajan siten, että se on vuoden 2010 lopussa ainakin kaksinkertainen vuoden alkuun nähden. Verkkosivuilla olevan liittymismahdollisuuden lisäksi jäseniä hankitaan erilaisissa tapahtumissa. Jäsenhankintaa lisätään tarvittaessa jäsenmäärän kasvutavoitteen saavuttamiseksi.

3. Valtakunnallinen toiminta

3.1. Puoluekokoukset ja hallituksen toiminta

Puoluekokouksia pidetään vuonna 2010 maalis-huhtikuussa ja syys-marraskuussa. Puoluekokousten yhteydessä otetaan käyttöön epäviralliset sähköiset jäsenäänestykset ja epävirallista etäosallistumista kehitetään. Mikäli virallisen sähköisen päätöksenteon salliva lakimuutos tulee vuoden aikana voimaan, muutetaan puolueen sääntöjä tarvittaessa viipymättä siten, että ne mahdollistavat virallisen etäosallistumisen ja sähköiset jäsenäänestykset.

Vuonna 2008 valitun hallituksen toimikausi jatkuu maalis-huhtikuussa pidettävään vuosikokoukseen saakka. Hallitus kokoontuu säännöllisesti ja kokoukset pidetään enimmäkseen IRC:ssä. Hallituksen päätehtävinä säilyvät uusien jäsenten hyväksyminen, raha-asioiden hoito, kannanottojen valmistelu, erilaiset hallinnolliset asiat ja käytännön toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen. Vastuuta käytännön toiminnasta siirretään enemmän piiriyhdistyksille ja Piraattinuorille. Uusi hallitus jatkaa jouhevasti edellisen hallituksen työtä.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia, että päätösesitykset, kannanotot ja muut hallituksen käsittelyyn tulevat asiat saatetaan jäsenistön kommentoitavaksi hyvissä ajoin aina kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Hallitus edistää monipuolista sisäistä keskustelua puolueen toiminnasta ja tavoitteista. Hallituksen jäsenten ja muiden aktiivisten puolueen jäsenten tehtäviin kuuluvat lisäksi tiedotustoiminta ja mediayhteydet, verkkopalvelujen ylläpito ja kehittäminen ja kansainvälinen yhteistyö. Hallitus arvioi toimintasuunnitelman toteutumista säännöllisin väliajoin.

3.2. Tiedotus- ja julkaisutoiminta

Piraattipuolueen tiedotus- ja julkaisutoiminta tapahtuu myös vuonna 2010 ensisijaisesti verkossa. Keskeisimpiä verkkopalveluita ovat piraattipuolue.fi-sivusto, blogi, keskustelupalsta, wiki ja IRC. Lisäksi tiedotuskanavana toimivat säännöllisesti ilmestyvä jäsenlehti Purje, jota julkaistaan myös paperiversiona, sekä Piraattiradio. Toimintavuonna tavoitteena on myös lisätä audiovisuaalisen tiedotusmateriaalin määrää.

Piraattipuolueen verkkosivuja parannetaan kävijöiden ja puolueen jäsenten toiveiden mukaisesti ja toiveita kartoitetaan jatkuvasti. Puolueen blogi pysyy aktiivisena puolueen tiedotuskanavana ja ideologisen kehittämisen ja monipuolisemman tekijänoikeus- ja kansalaisoikeuskeskustelun foorumina. Keskustelupalstaa hyödynnetään aiempaa paremmin puolueen sisäisessä tiedotuksessa ja toiminnan ja päätöksenteon suunnittelussa. Puolueen wiki toimii puolueen avoimena, läpinäkyvänä ja joustavana sisäisenä tiedotus- ja työskentelytilana.

Puolueen IRC-kanavasta on muodostunut piraattien tärkein sähköisen yhdessäolon väline ja erittäin aktiivinen noin 250 käyttäjän yhteisö, jossa käydään, paitsi vapaamuotoista keskustelua, myös vilkasta ajatustenvaihtoa puolueelle ajankohtaisista kysymyksistä. IRC-yhteisö jatkaa kasvamistaan

ja keskustelut jatkunevat vilkkaana myös toimintavuodella 2010. Puolueelle kehitetään uusia verkkopalveluita tarpeen mukaan.

Puolue ottaa säännöllisesti kantaa puolueohjelmaan liittyviin ajankohtaisiin asioihin ja julkaisee lehdistötiedotteita. Puolueen näkyvyyttä tiedotusvälineissä parannetaan mahdollisuuksien mukaan.

3.3. Tapahtumat ja kansalaistoiminta

Vuoden keskeisiä tapahtumia ovat henkisen omaisuuden viikko keväällä ja valvontayhteiskunnan vastainen Freedom not fear -toimintapäivä syyskuussa. Näinä ajankohtina järjestetään runsaasti kansalaistoimintaa useilla eri paikkakunnilla. Kevään puoluekokouksen yhteydessä järjestetään myös paljon muuta toimintaa. Puolue osallistuu toimintavuoden aikana monenlaisiin jäsenistöä kiinnostaviin tietoyhteiskunta- ja kulttuuritapahtumiin.

3.4. Varainkäyttö

Piraattipuolueen varainkäyttö lisääntyy vuoden 2010 aikana selvästi. Vuoden pääasialliset tulonlähteet ovat rahankeräyksen avulla saatavat lahjoitukset ja kannatustuotemyynnin tuotot. Puolueen verkkokaupan tuotevalikoimaa lisätään asiakkaiden toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan. Pakollista liittymis- tai jäsenmaksua ei peritä henkilöjäseniltä. Puolueen varainkäyttöä painotetaan siten, että vuoden viimeisellä neljänneksellä käytetään pääasiallisesti vaalikampanjointiin 1/2 vuositulojen kokonaismäärästä.

Vuoden 2010 pääasiallisia kuluja ovat päivittäiseen toimintaan liittyvät tapahtumien järjestämiseen ja niihin osallistumiseen liittyvät kulut, tiedotus ja mainonta sekä erilaiset toimisto- ja hallinnolliset kulut. Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä painottuvat vahvasti vaalikampanjointiin liittyvät kulut. Tätä varten rahankeräystoimintaa ja kannatustuotemyyntiä vilkastutetaan vuoden loppua kohti.

Hallitus laatii alkuvuodesta alustavan tulo- ja menokehysten vaalikampanjaa varten. Kehystä täydennetään myöhemmin varsinaisella vaalibudjetilla. Hallitus vastaa vaalikampanjoinnin varainkäytön huolellisesta ja kustannustehokkaasta suunnittelusta. Vaalikampanjoinnin yhteydessä toteutetaan mahdollisuus tiettyyn tarkoitukseen korvamerkittävien lahjoitusten antamiseen.

Hallitus huolehtii siitä, että puolueen varainkäytöstä on puolueen verkkosivuilla luettavissa mahdollisimman tarkat ja ajantasaiset tiedot. Hallitus arvioi tulo- ja menoarvion toteutumista säännöllisin väliajoin.

4. Kansainvälinen toiminta

Piraattipuolue on osa kansainvälistä piraattiliikettä, jonka yhteistyöelimenä toimii Pirate Parties International (PPI) -verkosto. Piraattipuolue osallistuu piraattipuolueiden kansainvälisiin tapaamisiin. Puolueella on valmius järjestää ainakin yksi tällainen tapahtuma vuonna 2010. Piraattipuolue tukee PPI-verkoston kehittämistä. Muissa maissa vaaleihin osallistuneiden piraattipuolueiden kanssa ollaan yhteistyössä ja jaetaan tietoa vaalikampanjoinnin käytännön toteuttamisesta.

5. Paikallistoiminta

Piraattipuolueen paikallistoiminta järjestetään ensisijaisesti vaalipiireittäin. Tähän on syynä se, että eduskuntavaalien ehdokasasettelu katsottiinärkevimmäksi toteuttaa vaalipiiritasolla, jolloin vaalipiireistä muodostuivat paikallistoiminnan luonnolliset rajat. Heti alusta lähtien oli selvää, että vaalipiireihin pyritään aikanaan perustamaan piiriyhdistykset. Aluksi paikallistoiminta päädyttiin organisoimaan kuitenkin siten, että hallitus nimitti kutakin aktiivista vaalipiiriä kohden 1–3

vaalipiirivastaavaa, joiden tehtävänä oli järjestää paikallistoimintaa. Piiriyhdistyksiä alettiin perustaa vuoden 2009 lopulla. Vuoden 2010 aikana piiriyhdistysten toiminta vakiintuu ja niitä perustetaan lisää.

Yksi toimintavuoden päätavoitteista on paikallistoiminnan vakiinnuttaminen yhä useammilla paikkakunnilla ja toimintamuotojen kehittäminen. Mahdollisimman monelle paikkakunnalle muodostetaan tiivis ja toimelias piraattiyhteisö, joka huolehtii puolueen näkyvyydestä paikallistasolla. Paikalliset aktiiviset jäsenet toimivat yhteistyössä Piraattinuorten kanssa.

6. Nuoriso- ja opiskelijatoiminta

6.1. Piraattinuoret

Piraattinuoret ry toimii Piraattipuolueen nuorisojärjestönä ja järjestää paikallistoimintaa yhdessä Piraattipuolueen piiriyhdistysten kanssa. Piraattipuolue ja Piraattinuoret tukevat toistensa toimintaa jakamalla tietoa ja resursseja.

6.2. Opiskelijajärjestöt

Piraattipuoluetta lähellä olevia opiskelijajärjestöjä ovat Helsingin yliopiston akateemiset piraatit H-YARR ja Aalto-yliopiston piirissä toimiva Aaltopiraatit, jotka toimivat toistaiseksi rekisteröimättöminä yhdistyksinä. Piraattipuolue rohkaisee uusien opiskelijajärjestöjen perustamista. Piraattipuolue ja opiskelijajärjestöt tukevat toistensa toimintaa jakamalla tietoa ja resursseja.

Hallituksen esitys Piraattipuolueen puolueohjelman muutoksiksi

Sininen = Tekstiä ehdotetaan muutettavaksi tai siirrettäväksi toiseen paikkaan.

Punainen = Tekstiä ehdotetaan poistettavaksi.

Vihreä = Tekstiä ehdotetaan lisättäväksi.

Nykyinen	Muutosehdotus	Muutosehdotuksen perustelu
<p>Piraattipuolueen puolueohjelma</p> <p>Terveemmän liiketoimintaympäristön ja kulttuurillisesti rikkaamman yhteiskunnan rakentamiseksi Piraattipuolue haluaa kansan tahtoon nojaten edistää demokraattisia periaatteita päätöksenteossa, perustavanlaatuisesti uudistaa tekijänoikeuslainsäädännön ja lakkauttaa patenttijärjestelmää asteittain. Näitä päämääriä tavoitellaksemme haemme kansan mandaattia Euroopan parlamenttiin ja Suomen eduskuntaan.</p> <p>Piraattipuolue haluaa:</p> <p style="text-align: center;">Turvata demokratian ja kansalaisyhteiskunnan</p> <p>Oikeus yksityisyyteen on perustuslailla suojattu, kansanvallan tärkeä kulmakivi, johon nojaavat kaikki tärkeinä pitämämme vapaudet. Tekniikan kehitys on muuttanut tapaamme kommunikoida, mutta se ei ole vähentänyt tämän tärkeän oikeuden merkitystä. Koska teknisen kehityksen</p>	<p>Piraattipuolueen puolueohjelma</p> <p>Piraattipuolue on kansalaisyhteiskunnan, erityisesti yksityisyyden suojan ja sananvapauden, turvaamiseen ja kulttuurin ja tiedon vapauden lisäämiseen keskittyvä puolue. Piraattipuolue haluaa lisätä päätöksenteon avoimuutta, kehittää demokratiaa ja varmistaa tietoyhteiskunnan järkevän kehittymisen. Nämä päämäärät toteuttaakseen Piraattipuolue tavoittelee kansan mandaattia Suomen eduskuntaan, Euroopan parlamenttiin ja muihin päätöksentekoihin.</p> <p>Piraattipuolue haluaa:</p> <p style="text-align: center;">Kehittää demokratiaa, turvata kansalaisyhteiskunnan ja lisätä avoimuutta</p> <p>Oikeus yksityisyyteen on perustuslailla suojattu, kansanvallan tärkeä kulmakivi, johon nojaavat kaikki tärkeinä pitämämme vapaudet. Tekniikan kehitys on muuttanut tapaamme kommunikoida, mutta se ei ole vähentänyt tämän tärkeän oikeuden merkitystä. Pienimpienkin yksityisyyden</p>	<p>Kielellisen sujuvuuden lisääminen. Avoimuuden lisääminen, järkevän tietoyhteiskuntakehityksen ja sananvapauden ja yksityisyyden mainitseminen heti alussa. Kappaleen viimeinen lause kattaisi muutettuna myös kunnallispolitiikan ja presidentinvaalit.</p> <p>"Demokratian turvaaminen" on epämääräinen käsite, kehittäminen on tähän sopivampi sana. Avoimuuden lisääminen on syytä mainita otsikossa.</p>

aikaansaama helppous ja taloudellisuus ovat lisänneet sähköisen viestinnän käyttöä yksityiselämän, liiketalouden ja valtionhallinnon aloilla, ovat Suomen yhteiskuntajärjestys ja kansallinen turvallisuus entistä riippuvaisempia juuri sähköisen viestinnän suojasta.

Kaikki sähköinen viestintä on tuotava kirjesalaisuuden piiriin ja samat luottamuksellisuuden, yksityisyyden ja nimettömyyden takeet, jotka tänä päivänä suojaavat kirjeitse tapahtuvaa viestintää, on laajennettava myös tietoverkkojen kautta tapahtuvaan viestintään. Sähköinen viestintä on suojattava valvonnalta ja häirinnältä kirjesalaisuutta vastaavin lainsäädännöllisin periaattein. Vahvan salauksen käyttöä sähköisessä viestinnässä on rohkaistava.

suojaan tehtyjen rajoitusten on oltava erittäin hyvin perusteltuja. Yksityisyyden loukkaukset merkitsevät tunkeutumista ihmisen identiteetin ydinalueille: ajatuksiin, mielipiteisiin, vakaumuksiin, ihmissuhteisiin ja elintapoihin. Kansalaisten säännönmukainen, laajamittainen valvonta johtaa poikkeuksetta väärinkäytöksiin, eikä sille ole vapaassa yhteiskunnassa mitään perusteita.

Sähköisen viestinnän käyttö yksityiselämän, liiketalouden ja valtionhallinnon aloilla on lisääntynyt huomasti, ja Suomen yhteiskuntajärjestys ja kansallinen turvallisuus ovat entistä riippuvaisempia juuri sähköisen viestinnän suojasta. Viestintäsalaisuuden tason eli viestinnän luottamuksellisuuden, yksityisyyden ja nimettömyyden takeiden tulee olla samoja sähköisessä ja muussa viestinnässä. Sähköinen viestintä on suojattava valvonnalta ja häirinnältä lainsäädännössä kuten perinteiset kirjeetkin. Vahvan salauksen käyttöä sähköisessä viestinnässä on rohkaistava. Vapaassa yhteiskunnassa viestintäsalaisuutta on vaalittava, ei tuhottava.

Sananvapauden kunnioitus Suomessa ja Euroopassa ei ole vakaalla pohjalla. Tällä hetkellä kiinnitetään enemmän huomiota siihen, kuinka sananvapautta voitaisiin rajoittaa kuin siihen, kuinka se voitaisiin turvata. On vastustettava voimakkaasti pyrkimyksiä rajoittaa sananvapautta yhteiskunnassa. Kenenkään internet-yhteyttä ei pitäisi voida katkaista ilman oikeuden päätöstä eikä oikeuden päätökselläkään kevein perustein, sillä internetistä on muodostunut sananvapauden käyttämisen merkittävin työkalu. Valtioiden harjoittama internetin sensurointi pitää lopettaa,

1. ja 2. kappaleessa lauseiden järjestyksen muuttaminen siten, että 1. kappale keskittyisi yksityisyyteen yleensä ja 2. kappale viestintäsalaisuuteen. Kielellisen sujuvuuden lisääminen. Kokonaan uusien lauseiden tarkoitus on korostaa yksityisyyden ja viestintäsalaisuuden merkitystä napakasti ja selventää kappaleiden kontekstia ja tarkoitusta.

Sananvapaus on muodostunut Piraattipuolueelle tärkeäksi asiaksi, ja puoluekokous hyväksyi 14.6.2009 puolueen sananvapauskannanoton, josta tämän kappaleen teksti on otettu lähes suoraan kappaleen viimeistä virkettä lukuunottamatta.

<p>Demokratian ja kansalaisyhteisöiden rappeutumiseen Suomessa ja Euroopan unionissa on puututtava. Pienimpienkin yksityisyyden suojaan tehtyjen rajoitusten on oltava erittäin hyvin perusteltuja. Kansalaisten säännönmukainen, laajamittainen valvonta johtaa poikkeuksetta väärinkäytöksiin, eikä sille ole vapaassa yhteiskunnassa mitään perusteita. Kirjesalaisuus ei tule vapaassa yhteiskunnassa koskaan olemaan neuvottelukysymys.</p> <p>EU:n jäsenenä Suomella on oikeus ja velvollisuus vaatia unionia hallittavan demokraattisesti. Se mitä teemme tai jätämme tekemättä osana maailman suurinta talousmahtia ei kosketa ainoastaan suomalaisia, vaan heijastuu välittömästi ihmisten hyvinvointiin ja oikeusturvaan kaikkialla maailmassa.</p>	<p>ja teleyritysten valtuuksia rajoittaa ja seurata verkon käyttöä on kansainvälisesti rajoitettava.</p> <p>Valtioiden keräävät kansalaisista yhä enemmän tietoa, mutta toimivat samaan aikaan itse usein suljettujen ovien takana. Suljetut ovet on avattava ja kansalaisyhteiskunnan mielipiteitä on kuultava entistä paremmin lainvalmistelussa. Tähän tietotekniikka tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet. Valtioiden ja Euroopan unionin on toimittava nykyistä avoimemmin ja kansanvaltaisemmin. Puolue- ja vaalirahoituksen avoimuus on taattava. Piraattipuolueen on toimittava edelläkävijänä rahoituksensa, hallintonsa ja toimintansa avoimuudessa.</p> <p>Demokratian ja kansalaisyhteisöiden rappeutumiseen Suomessa ja Euroopan unionissa on puututtava. EU:n jäsenenä Suomella on oikeus ja velvollisuus vaatia unionia hallittavan demokraattisesti, ja että yksityisyyttä, viestintäsalaisuutta ja sananvapautta kunnioitetaan unionissa täysimääräisesti. Se mitä teemme tai jätämme tekemättä osana maailman suurinta talousmahtia ei kosketa ainoastaan suomalaisia, vaan heijastuu välittömästi ihmisten hyvinvointiin ja oikeusturvaan kaikkialla maailmassa.</p>	<p>Hallinnon, lainvalmistelun ja puoluerahoituksen avoimuutta koskevat kysymykset ovat olleet Piraattipuolueessa pitkään esillä, joten niiden olisi hyvä ilmetä puolueohjelmasta. Puolueohjelmaan olisi niinkään hyvä merkitä eettinen vaatimus siitä, että Piraattipuolueen on itse näytettävä esimerkkiä näissä asioissa. Tämä olisi myös vahva viesti puoluehallitukselle, että sen tulee edistää avoimuutta kaikessa toiminnassaan.</p> <p>Kohdan "kirjesalaisuus ei tule vapaassa yhteiskunnassa koskaan olemaan neuvottelukysymys" poistaminen siksi, että se ei oikeastaan pidä paikkaansa. Piraattipuolue ei käytännössä vastusta <i>kaikkia</i> viestintäsalaisuuden rajoituksia (koska rajoittamattomuus ei ole käytännössä mahdollista). Lause on nykyisessä muodossaan epätarkka.</p> <p>Uuden lisäyksen on tarkoitus selventää sitä ajatusta, että EU-maiden rikkoessa kansalaisyhteisöjä muiden, usein diktatuurisesti hallittujen maiden, on helpompi perustella niiden rikkomisen ja oikeuttaa se.</p>
<p>Vapauttaa kulttuurin</p> <p>Aineettomiin hyödykkeisiin kohdistetaan tänä päivänä kohtuuttomia, keinotekoisia rajoituksia luovan työn ulkopuolisten tahojen taloudellisten etuoikeuksien suojelemiseksi kuluttajansuojan, kansalaisyhteisöiden ja yhteiskunnan voimavarojen kustannuksella. Nykyinen tekijänoikeusjärjestelmä ei suojaa luovien taiteilijoiden toimeentuloa.</p>	<p>Vapauttaa tiedon ja kulttuurin</p> <p>Aineettomiin hyödykkeisiin kohdistetaan tänä päivänä kohtuuttomia, keinotekoisia rajoituksia tietyn liiketoiminta-alan taloudellisten etuoikeuksien suojelemiseksi kuluttajansuojan, kansalaisyhteisöiden ja yhteiskunnan voimavarojen kustannuksella. Nykyinen tekijänoikeusjärjestelmä ei suojaa luovien taiteilijoiden toimeentuloa. Viihteen ja kulttuurin</p>	<p>"Tiedon" mainitseminen otsikossa korostaisi sitä, ettei kyse ole pelkästään kulttuurista.</p> <p>Kielellisen sujuvuuden lisääminen.</p>

<p>Kulttuuri syntyy vuorovaikutuksesta ihmisten välillä. On järjetöntä väittää, että kulttuurin jakaminen on sille haitallista. Kulttuurin arvo kasvaa jaettaessa, jolloin kasvavat myös taiteilijan mahdollisuudet ansaita kulttuuria tuottamalla. Ihminen, joka tuntee saavansa taiteilijalta jotakin arvokasta, antaa mielellään myös jotain arvokasta takaisin. Aineettomien hyödykkeiden epäkaupallista kopiointia, tiedostonjakamista ja vertaisverkkoja ei tule rajoittaa, eikä niistä pidä rangaista, vaan niitä tulee kannustaa. Täten vastustamme laajakaistaveroa, sekä haluamme lakkauttaa kasettimaksun. Tekniset keinot ja sopimuslauseet eivät saa rajoittaa kuluttajansuojan toteutumista.</p> <p>Kenenkään luovan taiteilijan ei tarvitse ansaita rahaa luomuksellaan seitsemänkymmentä vuotta kuolemansa jälkeen. Myöskään yksikään elokuvastudio tai levy-yhtiö ei perusta sijoituspäätöksiään toiveelle voitosta satojen vuosien kuluttua tulevaisuudessa. Koska aineettomien hyödykkeiden elinaika on nykyaikana häkellyttävän lyhyt, on kaupallisen kopioinnin ja käytön tekijänoikeussuoja lyhennettävä 5–10 vuoteen hyödykkeen julkaisusta. Epäkaupallisen kopioinnin ja käytön on oltava vapaata luomishetkestä lähtien.</p>	<p>lisäksi tekijänoikeudet haittaavat tieteellisen kirjallisuuden ja tutkimustulosten leviämiestä. Tekijänoikeuden aiheuttamiin haittoihin on puututtava. Tietoyhteiskunta ei kehity tietoa pantaamalla.</p> <p>Kulttuuri syntyy vuorovaikutuksesta ihmisten välillä. On järjetöntä väittää, että kulttuurin jakaminen on sille haitallista. Kulttuurin arvo kasvaa jaettaessa, jolloin kasvavat myös taiteilijan mahdollisuudet ansaita kulttuuria tuottamalla. Ihminen, joka tuntee saavansa taiteilijalta jotakin arvokasta, antaa mielellään myös jotain arvokasta takaisin. Tiedostonjakamista ei tule rajoittaa, eikä siitä pidä rangaista, vaan sitä tulee kannustaa. Piraattipuolue vastustaa laajakaistaveroa ja haluaa lakkauttaa kasettimaksut. Tekniset suojakeinot ja sopimusehdot eivät saa haitata kuluttajansuojan toteutumista.</p> <p>Kenenkään luovan taiteilijan ei tarvitse ansaita rahaa luomuksellaan seitsemänkymmentä vuotta kuolemansa jälkeen. Myöskään yksikään elokuvastudio tai levy-yhtiö ei perusta sijoituspäätöksiään toiveelle voitosta yli sadan vuoden kuluttua tulevaisuudessa. Koska aineettomien hyödykkeiden elinaika on nykyaikana häkellyttävän lyhyt, on kaupallisen kopioinnin ja käytön tekijänoikeussuoja lyhennettävä 5–10 vuoteen hyödykkeen julkaisusta. Kaiken teosten epäkaupallisen kopioinnin, levittämisen ja muun käytön on oltava vapaata teoksen luomishetkestä lähtien. Piraattipuolue uskoo tiedon ja kulttuurin mahdollisimman laajan leviämisen takaavan parhaiten ihmiskunnan henkisen ja materiaalisen tulevaisuuden.</p>	<p>Lisäyksen tarkoitus olisi korostaa sitä, ettei kyse ole pelkästään kulttuurista, vaan myös tutkimustiedosta ja sen hyödyntämisestä.</p> <p>Kielellisen sujuvuuden lisääminen.</p> <p>"Satojen vuosien" ei käytännössä pidä paikkaansa, sen sijaan "yli sadan vuoden" pitää.</p> <p>Kielellisen sujuvuuden lisääminen.</p> <p>Uusi lisäys olisi yhteenveto tiedon ja kulttuurin vapautta koskevan osion keskeisestä ideasta.</p>

Uudistaa patenttijärjestelmää ja lakkauttaa yksityiset monopolit

Patenttijärjestelmä on rakennettu uskoen myyttiin keksijänerosta joka kellarissaan työskennellen tekee suuren keksinnön, patentoi sen ja ansaitsee patentilla omaisuuksia. Käytännön elämässä tämä on harvinaista, eikä nykyisen patenttijärjestelmän yhteiskunnalle aiheuttamille taloudellisille ja juridisille rasitteille ole perusteita kehittyvässä markkinataloudessa.

Niissä harvoissa tapauksissa, missä todellakin on kyseessä tuo keksijänero omassa kellarissaan, ei hänen keksintöään nykypäivänä patentointi juurikaan suojaa.

Lääkepatentit tappavat kehitysmaissa päivittäin. Ne rajoittavat mahdollisesti henkiä pelastavaa tutkimustyötä pakottamalla tiedemiehet salaamaan löydöksensä patenttihakemuksen ajaksi, sen sijaan että tulokset jaettaisiin tiedeyhteisön kesken. Piraattipuolueilla on järkevä ja rakentava vaihtoehto lääkepatenteille, joka paitsi ratkaisisi nämä ongelmat, myös antaisi enemmän rahaa lääketutkimukseen leikaten julkisen sektorin lääkekustannukset puoleen. Haluamme keskustella tästä Euroopan tasolla.

Ajamamme uudistetun tekijänoikeusjärjestelmän ohjelmistokehittäjille tarjoama suoja on riittävä. Ohjelmistopatentit ajavat ainoastaan patenttilakimiesten ja suuryritysten etua. Samat tahot pyrkivät patenttijärjestelmän väärinkäytön lisäksi luomaan yksityisiä monopoleja salaamalla tiedostomuotoja ja ohjelmistorajapintoja. Tämä käytäntö nostaa hintoja ja tukahduttaa innovaatiota. Julkisen sektorin on omien

Arvioida patenttijärjestelmän hyödyt uudelleen

Patenttijärjestelmä on rakennettu uskoen myyttiin keksijänerosta joka kellarissaan työskennellen tekee suuren keksinnön, patentoi sen ja ansaitsee patentilla omaisuuksia. Käytännön elämässä tämä on harvinaista, eikä nykyisen patenttijärjestelmän yhteiskunnalle aiheuttamille taloudellisille ja juridisille rasitteille ole perusteita kehittyvässä markkinataloudessa. Patentit eivät nykypäivänä juurikaan suojaa yksittäisen keksijäneron keksintöä. Patenteja käytetään ennemminkin pienyritysten toiminnan tukahduttamiseen.

Lääkepatentit tappavat kehitysmaissa päivittäin. Ne rajoittavat mahdollisesti henkiä pelastavaa tutkimustyötä pakottamalla tiedemiehet salaamaan löydöksensä patenttihakemuksen ajaksi, sen sijaan että tulokset jaettaisiin tiedeyhteisön kesken. Piraattipuolueilla on järkevä ja rakentava vaihtoehto lääkepatenteille, joka paitsi ratkaisisi nämä ongelmat, myös antaisi enemmän rahaa lääketutkimukseen leikaten julkisen sektorin lääkekustannukset puoleen. Haluamme keskustella tästä Euroopan tasolla.

Piraattipuolueen ajaman uudistetun tekijänoikeusjärjestelmän ohjelmistokehittäjille tarjoama suoja on riittävä. Ohjelmistopatentit ajavat ainoastaan patenttilakimiesten ja suuryritysten etua. Samat tahot pyrkivät patenttijärjestelmän väärinkäytön lisäksi luomaan yksityisiä monopoleja salaamalla tiedostomuotoja ja ohjelmistorajapintoja. Tämä käytäntö nostaa hintoja ja tukahduttaa tietoyhteiskunnan

"Yksityisten monopolien lakkauttaminen" on hieman epämääräinen käsite tässä. Sillä viitataan tiedostomuotojen ja ohjelmistorajapintojen salaamiseen, mutta tämä yhteys ei ole kovin selvä.

Kielellisen sujuvuuden lisääminen.

Kappaleen ajatusta selkeyttävä lisäys.

Kielellisen sujuvuuden lisääminen.

Kielellisen sujuvuuden lisääminen.

<p>tietojärjestelmiensä suunnittelussa vastustettava näitä yksityisiä monopoleja ja rohkaistava avointen järjestelmien käyttöä julkisen sektorin alueella, koulut mukaanlukien.</p> <p>Hyväksytty yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa Tampereella 24. toukokuuta 2008.</p>	<p>kehitystä. Julkisen sektorin on omien tietojärjestelmiensä suunnittelussa vastustettava näitä yksityisiä monopoleja ja rohkaistava avointen järjestelmien käyttöä julkishallinnossa, koulut mukaanlukien.</p> <p>Hyväksytty Piraattipuolueen ylimääräisessä kokouksessa Turussa 15. marraskuuta 2009.</p>	<p>Kielellisen sujuvuuden lisääminen.</p>
---	---	---

Hallituksen esitys Piraattipuolueen puolueohjelman lyhennelmän muutoksiksi

Sininen = Tekstiä ehdotetaan muutettavaksi tai siirrettäväksi toiseen paikkaan.

Punainen = Tekstiä ehdotetaan poistettavaksi.

Vihreä = Tekstiä ehdotetaan lisättäväksi.

Nykyinen:

Pähkinänkuoressa tavoitteemme ovat:

Epäkaupallisen kopioinnin täydellinen vapauttaminen

Tekijänoikeussuojan lyhentäminen 5–10 vuoteen julkaisuhetkestä.

Ohjelmisto- ja lääkepatenttijärjestelmien lakkauttaminen.

Yksilön oikeuksien, erityisesti yksityisyyden suojan ja sananvapauden, turvaaminen.

Kuluttajansuojan toteutuminen myös sähköisessä kaupankäynnissä.

Muutosehdotus:

Pähkinänkuoressa tavoitteemme ovat:

Yksilön oikeuksien, erityisesti yksityisyyden suojan, **viestintäsalaisuuden** ja sananvapauden, turvaaminen.

Teosten epäkaupallisen kopioinnin, levittämisen ja muun käytön täydellinen vapauttaminen.

Tekijänoikeussuojan lyhentäminen 5–10 vuoteen julkaisuhetkestä.

Ohjelmisto- ja lääkepatenttien lakkauttaminen **ja koko patenttijärjestelmän uudelleenarviointi.**

Päätöksenteon ja lainvalmistelun avoimuuden lisääminen ja demokratian kehittäminen tietoyhteiskuntaa hyödyntämällä.

Esitys vaaliohjelman valmistelun aloittamisesta

Piraattipuolue r.p.:n hallitus esittää yhdistyksen ylimääräiselle kokoukselle, että kokous velvoittaisi hallituksen valmistelemaan maalis-huhtikuussa 2010 pidettävälle puoluekokoukselle hyväksyttäväksi esityksen vaaliohjelmasta vuoden 2011 eduskuntavaaleja varten. Esitykseen sisällytettäisiin erityisesti eduskuntavaaleja ja eduskunnan lainsäädäntö- ja muuta toimintaa koskevat Piraattipuolueen tavoitteet.

Pasi Palmulehto
Puheenjohtaja

Ohjeet kokousaloitteiden laatimiseen

Piraattipuolueen sääntöjen 9 §:ssä todetaan kokousaloitteista seuraavaa:

"Oikeus aloitteen tekemiseen kokoukseen on kaikilla jäsenillä, mutta aloitteen on saatava ainakin kymmenen muun jäsenen tuki. Tuki ei edellytä äänestämään asian puolesta."

Aloiteoikeudella tarkoitetaan sitä, että yhdistyksen jäsenillä on oikeus saada haluamansa asia yhdistyksen kokouksen käsiteltäväksi. Yhdistyksen ylimääräiselle kokoukselle tämän ohjeen mukaan jätetty aloite otetaan automaattisesti kokouksen käsiteltäväksi, paitsi jos aloite:

- a) ei koske yhdistyksen toimialaa
  - b) ei kuulu yhdistyksen päätäntävaltaan
  - c) on yhdistyksen sääntöjen vastainen
  - d) on lain tai hyvän tavan vastainen.
- (Hallila, Riitesuo: Yhdistystoiminnan perusteet.)

Piraattipuolueen hallitus antaa seuraavan ohjeen kokousaloitteiden laatimisesta yhdistyksen ylimääräiselle kokoukselle.

1. Aloite voi olla esimerkiksi ehdotus kannanotoksi tai pysyvämmäksi kannaksi jostakin puolueohjelmaan liittyvästä asiasta tai se voi koskea yhdistyksen toimintatapoja. Aloitteen sisältämän esityksen tulisi olla merkitykseltään sellainen, että se sopii juuri vuosikokouksen hyväksyttäväksi (eikä esimerkiksi vain hallituksen). Aloitteessa voi olla erikseen perusteluosa ja varsinainen aloite. Sääntöjen tai puolueohjelman muuttamisesta ei tarvitse tehdä aloitetta, koska näitä muutoksia käsitellään kokouksessa joka tapauksessa. Muutosehdotukset sääntöihin tai puolueohjelmaan voi esittää suoraan kokouksessa, eikä niiden tueksi tarvitse kerätä nimiä.
2. Aloitteen esittäjä tai joku muu hänen puolestaan tekee aloitteelle oman keskusteluketjun Piraattipuolueen keskustelupalastan vuosikokous-osioon (<http://www.piraattipuolue.fi/keskustelupalsta/554-ylimaaeraainen-puoluekokous>). Aloitteen perään merkitään aloitteen esittäjän nimi, sekä aloitetta kannattavien Piraattipuolueen jäsenten nimet, mikäli kannattajia on ilmoittautunut jo etukäteen. Aloitteen sanamuotoa ei pidä muuttaa sen jälkeen kun se on lisätty keskustelupalstalle. Sanamuotoa voidaan muuttaa vasta itse kokouksessa.
3. Jos aloitteelle ei ole etukäteen tiedossa vähintään kymmentä kannattajaa, kuka tahansa Piraattipuolueen jäsen voi aloitetta koskevassa keskusteluketjussa ilmoittautua kannattamaan aloitetta. Riittävän kannatuksen saaneista aloitteista kootaan jatkuvasti päivitettävä yhteenveto Piraattipuolueen wikiin (http://wiki.piraattipuolue.fi/Puoluekokous_marraskuussa_2009).
4. Riittävän kannatuksen saaneet aloitteet käsitellään vuosikokouksessa automaattisesti, eli aloitteen tekijän tai kenenkään sen kannattajista ei tarvitse olla läsnä kokouksessa, vaikka läsnäolo toki on suotavaa.
5. Aloitteen voi jättää myös toimittamalla sen muulla tavoin hallituksen tietoon (<http://www.piraattipuolue.fi/yhteystiedot>). Tällöin hallitus vastaa aloitteen lisäämisestä keskustelupalstalle.
6. Aloitteet pyydetään jättämään viimeistään 8.11., jotta ne ovat kaikkien luettavissa riittävän hyvissä ajoin ennen vuosikokousta.